

LR sveikatos apsaugos ministrui Aurelijui Verygai

KREIPIMASIS

2020-06-29

Siekis Lietuvoje įtvirtinti moterų lygiateisiškumą visuomenėje vis dar susiduria su didžiuliais iššūkiais ir nemažu pasipriešinimu. Žmonės, kurie aktyviai kelia problemas ir ieško sprendimų, dažnai susilaukia nepagrįsto puolimo, o pačios moterys nuolat turi kovoti su įvairiomis diskriminacijos formomis – naujausiame Europos lyčių lygybės instituto sudarytame indekse Lietuva užima vos 23 vietą iš 28, o nuo 2005 metų skiriamų balų skaičius netgi sumažėjo.

Reprodukcinės teisės taip pat nėra išimtis. Nuolat atsiranda iniciatyvų uždrausti arba apriboti abortą Lietuvoje (paskutinė tokia iniciatyva Seime kelią bandė skintis 2018 metų pavasarį) nepaisant to, jog Lietuvoje per pastarąjį dešimtmetį abortų skaičius sumažėjo daugiau nei du kartus, o nėštumo nutraukimų uždraudimas paskatintų vadinamąjį abortų turizmą, didesnę šešėlių, o moterų sveikatai ir gyvybei kiltų didelis pavojus.

Pagal nėščių paauglių skaičių Lietuva lenkia tokias katalikiškas valstybes kaip Italija (triskart daugiau nėščių paauglių), Airija (dukart daugiau), Lenkija bei Malta.

Turint tokią statistiką, sveikatos apsaugos ministro Aurelijaus Verygos sprendimas atšaukti kontraceptinių priemonių kompensavimą lytiškai aktyvioms merginoms nuo 15 iki 20 metų yra nesuprantamas ir nepateisinamas.

Tiek medikų atstovai, tiek su procesu, kuris lėmė preparato „Levonorgestrel“ įtraukimą į kompensuojamų vaistų sąrašą, susipažinę politikai teigia, jog toks nutarimas priimtas po ilgų diskusijų, klausimas buvo nuosekliai aptartas.

Sprendimas atšaukti šios kontraceptinės priemonės kompensavimą yra nepagrįstas, prieštarauja Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijoms ir stumia tūkstančius pažeidžiamų itin jauno amžiaus Lietuvos moterų ir jų šeimų į sudėtingą situaciją. Šios moterys dėl didelės kontraceptinės spiralės kainos neturės finansinės galimybės jos įsigyti, todėl daugės neplanuotų nėštumų, abortų, likimui paliktų ar neprižiūrimų kūdikių ir naujagimių žudymų. Kontracepcijos priemonių lytiškai aktyvioms jaunoms moterims reikia šiandien, todėl jos turi būti prieinamos, moterys turi teisę gauti kontracepcijos kompensavimą.

Remdamiesi specialistų, Europos ir pasaulio ekspertų, organizacijų bei įvairių tyrimų duomenimis, jog hormoninės spiralės yra viena efektyviausių priemonių siekiant išvengti nėštumo,

primindami, jog Lietuvoje merginos kasmet pagimdo apie 1100-1300 naujagimių, o visuminės lyčių lygybės nebuvimas yra didžiulė Lietuvos problema,

atkreipdami dėmesį, jog praėjus daugiau nei mėnesiui po ministro sprendimo nėra žengta jokių žingsnių situacijai gerinti,

vadovaudamiesi žmogaus teisių lyčių lygybės bei realios situacijos kriterijais

reikalaujame, jog sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga gražintų preparatą „Levonorgestrel“ į kompensuojamų vaistų sąrašą taip realiais veiksmais prisidėdamas prie itin jauno amžiaus moterų gyvenimo kokybės ir reprodukcinės sveikatos.

Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininkas

Gintautas Paluckas

